ეს მასალები მომზადდა, მუნიციპალური განვითარების ფონდის პროექტის ფარგლებში, როგორც „რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტუქტურის განვითარების მეორე პროექტის“ (SRMIDP) შემადგენელი ნაწილი.
„რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტუქტურის განვითარების მეორე პროექტი“-განხორციელდა შვეიცარიის განვითარების სააგენტოს და მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით.

სივრცითი დაგეგმვის, აქტივების მართვის და კაპიტალური საინვესტიციო საკითხებზე ტექნიკური მხარდაჭერა განახორციელა ნიდერლანდურმა კომპანიამ „Ecorys b.v.“, ქართულ კომპანიებთან ერთად „PMCG“ და „გეოგრაფიკი“, კონსორციუმის ფარგლებში.

საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტში ჩატარდა ტრეინინგები მცირე ჯგუფებში (კლასტერებში) 2017 წლის მარტიდან 2019 წლის ივნისამდე პერიოდში.

კაპიტალური ინვესტიციების დაგეგმვის ჩატარებული ტრეინინგების ჩამონათვალი

(სწავლება 1-11)

კაპიტალური ინვესტიციების დაგეგმვის სასწავლო გეგმა მოცემულია ქვემოთ.

შესაბამისი ტრეინინგის ფაილი განსხვავებული ფორმატით არის წარმოდგენილი.
წინასიტყვაობა
მოდულარული ტრეინინგი: ზოგადი მიმოხილვა და ტრეინინგების სასწავლო გეგმა

1. ინსტრუმენტები კაპიტალური ინვესტიციების დაგეგმვისთვის
2. ინსტრუმენტები კაპიტალური ინვესტიციების დაგეგმვისთვის -გაგრძელება
3. კაპიტალური ინვესტიციების დაგეგმვის პროცედურა
4. პროექტის კონცეფციის ბარათი – პრაქტიკული სავარჯიშო
5. პროექტის კონცეფციის ბარათი – პრაქტიკული სავარჯიშო -გაგრძელება
6. პროექტის კონცეფციის ბარათების შეფასება – პრაქტიკული სავარჯიშო
7. საპროექტო წინადადებები
8. საპროექტო წინადადების შეფასება. ვარიანტების ანალიზი. როგორ შევადაროთ პროექტის განხორციელების გზები.
9. საპროექტო წინადადების შეფასება. ვარიანტების ანალიზი. როგორ შევადაროთ პროექტის განხორციელების სხვადასხვა გზები. საპროექტო წინადადებების შეფასება. დისკონტირება და პროექტის შესრულების ინდიკატორები.
10. საპროექტო წინადადებების შეფასება. ხარჯი-სარგებლის ანალიზი
11. კაპიტალური ინვესტიციების დაგეგმვის პროექტების შერჩევა

** პრეზენტაციების მასალების გარდა, ხელმისაწვდომია კაპიტალური ინვესტიციების დაგეგმვის სახელმძღვანელო*

კაპიტალური ინვესტიციების დაგეგმვა

საპროექტო წინადადებები

რაფალ შპორკო
ანნა დროზდოვსკა
რატი გაბრიჩიძე

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობების ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება სივრცითი დაგეგმვის, აქტივების მართვისა და კაპიტალური საინვესტიციო გეგმების შემუშავების კუთხით

CIP პროცედურა - სად ვიმყოფებით?

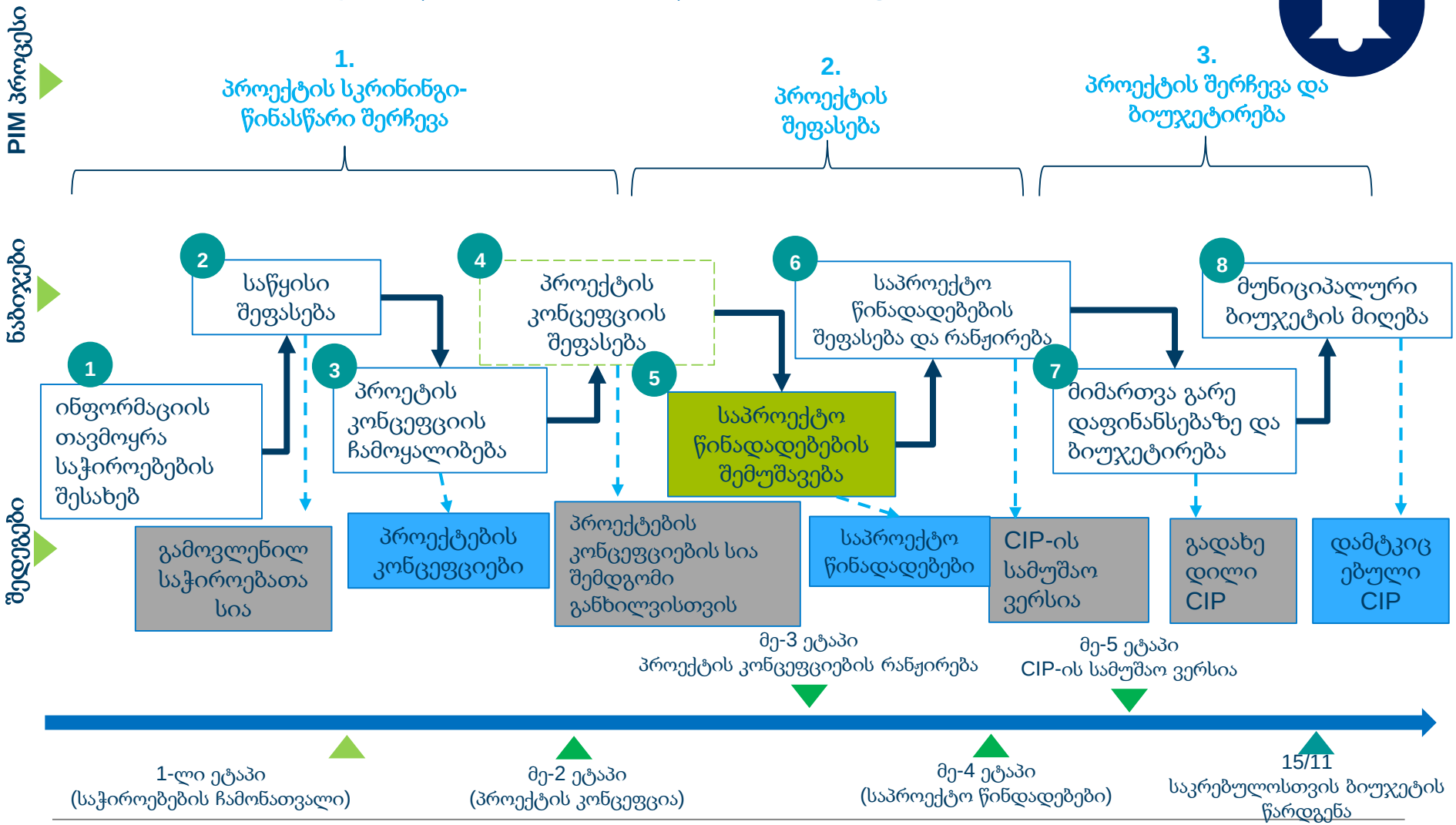

საწყისი შეფასება

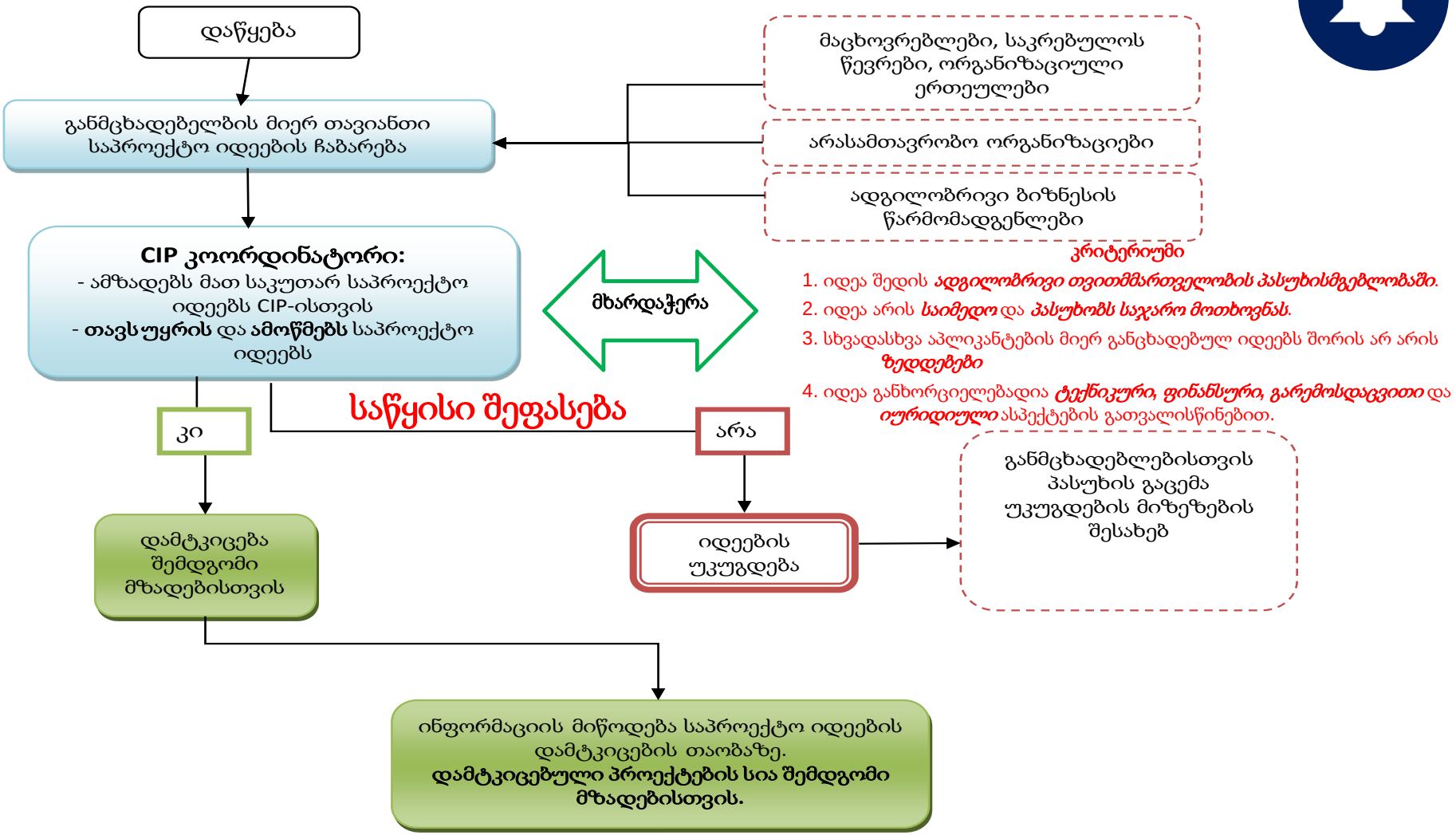

წინასწარი შერჩევის პროცესი

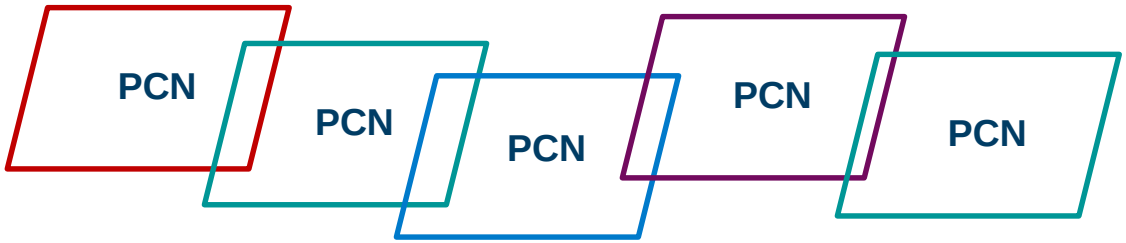

პროექტის სკრინინგი / წინასწარი შერჩევა - პროცესი, რომლის დროსაც წინასწარი შეფასებები და პროექტების წინასწარი შერჩევა ხდება, ასევე ხდება **<u>პროექტის იდეის რაციონალურობის ტესტირება / გამოცდა</u>**.

გადაწყვეტილების მიღების პროცესი ხორციელდება პროექტის კონცეფციის ბარათზე დაყრდნობით (PCN)

საწყისი კრიტერიუმები

პროექტის დასაბუთების დოკუმენტის თარგი (მაგალითი)

1. პროექტის დასახელება, პასუხისმგებლობები
2. პროექტი **<u>შედის / არ შედის</u>** მუნიციპალიტეტის პასუხისმგებლობაში
3. არსებობს საზოგადოების **<u>მოთხოვნა</u>** / არსებობს **<u>პროტესტი</u>** მოსახლეობის მხრიდან (რამდენად მძაფრია, რა მიზეზებიდან გამომდინარე, რა საფუძველზე ხდება განსჯა)
4. პროექტის მიზნები და მასშტაბის **<u>საბოლოო დადგენა უნდა მოხდეს</u>**... **<u>შემზღუდველი ფაქტორებია</u>**.....
5. იდეა **<u>არის / არ არის მიზანშეწონილი / განხორციელებადი</u>**, ძირითადი მიზეზებია: ....., უნდა განხორციელდეს შემდეგი ღონისძიებები
6. პროექტის მოსალოდნელი შედეგებია:...., **<u>ისინი აკმაყოფილებენ / ვერ აკმაყოფილებენ</u>** პოტენციურ მიზნებს ან სხვა სოციალურ პრიორიტეტებს
7. საბოლოო რეკომენდაცია გახლავთ .....

შემდეგი ნაბიჯი

საპროექტო წინადადება

საპროექტო წინადადება

საპროექტო წინადადება

Project appraisal

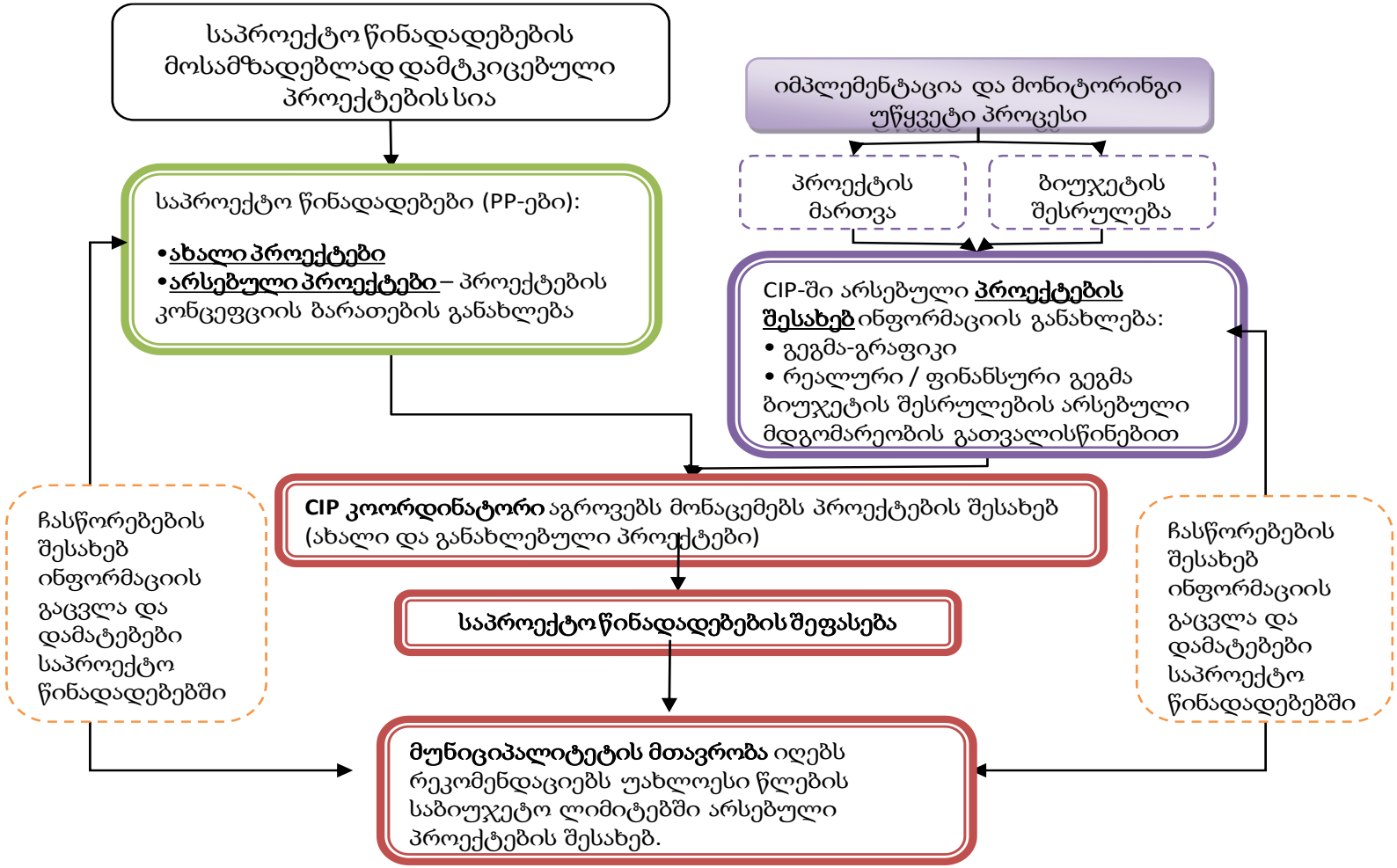

საპროექტო წინადადება – დამატებითი საკითხები

B. პროექტის დასაბუთება/რაციონალურობა და საჭიროების შეფასება

- პრობლემის მიზეზ შედეგობრივი კავშირების უფრო მეტი სიღრმისეული ანალიზი
- არსებობს თუ არა პრობლემის რაიმე ალტერნატიული გადაწყვეტა, რომელიც უფრო დეტალურად უნდა გაანალიზდეს?
- საბოლოო მომხმარებელთა რაოდენობა: მოთხოვნა ანალიზი (დეტალური)
- შესასრულებელი სამუშაოები და მასშტაბი (დეტალურად)

C. პროექტის განხორციელების შედეგად მიღებული სარგებელი

- ხარჯის და სარგებლის ანალიზი
- პროექტის დადებითი და უარყოფითი გარეგანი ეფექტები

D. პროექტის შესაბამისობა სტრატეგიულ მიზნებთან

- მიზნების სიღრმისეული ანალიზი

E. ხელმისაწვდომობა

- საოპერაციო ფაზაში ბიუჯეტზე პროექტის პროგნოზირებული ზემოქმედების გაანგარიშება (პროექტის იმპლემენტაციიდან სულ მცირე 5 წლის მანძილზე)
- ახალი ინფრასტრუქტურის მოვლა-პატრონობის ხარჯები (რაც არის ახალი ბიუჯეტისთვის)
- პოტენციური შემოსავლები - მომსახურებასთან დაკავშირებული საფასური
- მუნიციპალური კომპანიების სუბსიდირების პოტენციური ხარჯები, თუ ისინი პასუხისმგებელნი არიან ინფრასტრუქტურის მოვლა-პატრონობაზე.

G. პროექტის ხარჯები და გეგმა გრაფიკი

- რეალური სამუშაოების და შესაბამისი ფინანსური ხარჯების გრაფიკი - განახლება
- ფინანსების განრიგი დაფინანსების წყაროების მიხედვით

სამუშაოს დეტალური მასშტაბი

1. შემოთავაზებული ობიექტების მიახლოებითი **ფიზიკური მწარმოებლურობა/სიმძლავრე** და საზომი ერთეულ(ებ)ის მითითებით, მაგ:
   - კუბური მეტრი წყალი / დღეში,
   - მანქანა / დღეში,
   - კლიენტების რაოდენობა / დღეში,
   - კვ.მ. გამოყენებადი ფართი, ა.შ.).

2. პროგნოზირებული სამუშაოს მასშტაბი ფაზების მიხედვით:
   - პროექტის მომზადება (კონცეპტუალური დიზაინი, სამშენებლო დიზაინი, დამატებითი ანალიზი და კვლევები)
   - მიწის შესყიდვა (თუ საჭიროა)
   - სამშენებლო სამუშაოები
   - აღჭურვილობის შესყიდვა

<u>პროექტის მაგალითი:</u> „ ძირითადი სარკინიგზო მაგისტრალი E65-ის თავზე გზაგამტარის და შესაბამისი მისასვლელი გზების ქსელის მშენებლობა"

<u>ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები:</u>

1. ქუჩის ტექნიკური კლასი: G,
2. მოდერნიზებული და აშენებული გზების ჯამური სიგრძე: 2,5 კმ,
3. გზაჯვარედინი შესაბამისი ორმხრივი სავალი ნაწილებით,
4. გზის სავალი ნაწილის ზოლების რაოდ.: 2x3.5მ თითოეული მიმართულება,
5. სიჩქარე დიზაინის მიხედვით [Vp]: 50 კმ/სთ,
6. ტროტუარი ველოსიპედის ბილიკით - 4.0მ (1.5მ - საფეხმავლო ბილიკი, 2.5მ - ველოსიპედის ბილიკი, ორმხრივი).

1. მრავალმხრივი სატრანსპორტო კვანძის მშენებლობის კონცეპტუალური დიზაინის შემუშავება
2. Sandomierska-ს ქუჩის მიმდებარედ ძირითადი სარკინიგზო მაგისტრალი E65-ის მრავალ-დონიანი გზაჯვარედინის მშენებლობის **საპროექტო დოკუმენტაციის** (სამშენებლო დიზაინის) და **გარემოსდაცვითი დოკუმენტაციის** შემუშავება
3. ტექნიკურ ეკონომიკურ კვლევასთან და საჭირო დანართებთან ერთად სააპლიკაციო დოკუმენტაციის შემუშავება, საოპერაციო პროგრამის - ინფრასტრუქტურისა და გარემოს დაცვის ღონისძიებების 5.1-ს დაფინანსების მიღების მიზნით (რომელი დაფინანსებაც ხელმისაწვდომია ზემოაღნიშნული დოკუმენტაციის მომზადების დროისათვის);
4. სამშენებლო სამუშაოები (გზაჯვარედინი, გზა-გამტარი, ტროტუარი და ა.შ.).

რეალური სამუშაოების და შესაბამისი ფინანსური ხარჯების გრაფიკი

წელი	პროექტის რეალური მასშტაბი წლების მიხედვით - აღწერა	ჯამური ოდენობა
1-ელ წლამდე		
1-ლი წელი	პროექტის მომზადება (კონცეპტუალური დიზაინი, სამშენებლო დიზაინი, დამატებითი ანალიზი და კვლევები)	20 000 ₾
მე-2 წელი	მიწის შეძენა (იმ შემთხვევაში თუ აუცილებელია)	50 000 ₾
მე-3 წელი	სამშენებლო სამუშაოები	250 000 ₾
მე-4 წელი	აღჭურვილობის შესყიდვა	30 000 ₾
მე-4 წლის შემდეგ		
ხარჯები სულ		350 000 ₾

პროექტის დაგეგმვისა და განხორციელების ძირითადი ფაზები	**წელი 1**	**წელი 2**	**წელი 3**	**წელი 4**	**მე-4 წლის შემდეგ**	**ჯამური ოდენობა**
პროექტის მომზადების ფაზა	**20 000 ₾**	**50 000 ₾**				70 000 ₾
დონორების მიერ დაფინანსება ეროვნული ბიუჯეტის გავლით						
საბიუჯეტო დაფინანსება	20 000 ₾	50 000 ₾				70 000 ₾
ეროვნული კერძო კაპიტალი						
სხვა სესხები						
სამშენებლო სამუშაოები/პროექტის განხორციელება			**250 000 ₾**	30 000 ₾		280 000 ₾
დონორების მიერ დაფინანსება ეროვნული ბიუჯეტის გავლით			200 000 ₾			200 000 ₾
საბიუჯეტო დაფინანსება			50 000 ₾	30 000 ₾		80 000 ₾
ეროვნული კერძო კაპიტალი						
სხვა სესხები						
მოსალოდნელი ჯამური დაფინანსება ყველა წყაროდან	20 000 ₾	50 000 ₾	250 000 ₾	30 000 ₾		250 000 ₾

პროექტების შეფასების კრიტერიუმები (1)

განზომილება/შეფასების კრიტერიუმი	საპროექტო წინადადებაში (PP-ში) შეფასების საფუძველი	შეფასება (კი/არა)	შეფასება (ქულების მიხედვით)
საპროექტო წინადადება (PP) შემუშავებულია, რაც ნიშნავს იმას, რომ ფორმის ყველა ნაწილი შევსებულია.	მთლიანი PP	X	
PP-ში წარმოდგენილი ინფორმაცია ადექვატურია **შეფასების შესახებ აზრის შესაქმნელად**.	მთლიანი PP	X	
პროექტი არის მიმდინარე.	6		6 ქულა
B. **პროექტის დასაბუთება/რაციონალურობა და საჭიროებები შეფასება**			
პროექტი ლოგიკურია და გვაძლევს საშუალებას დავუშვათ, რომ შემოთავაზებული მიდგომა **სრულად გადაჭრის პრობლემას** და დააკმაყოფილებს გამოვლენილ საჭიროებებს.	7,8		3 ქულა
პროექტი ლოგიკურია და გვაძლევს საშუალებას დავუშვათ, რომ შემოთავაზებული მიდგომა **ნაწილობრივ გადაჭრის პრობლემას** და დააკმაყოფილებს გამოვლენილ საჭიროებებს.	7,8		2 ქულა
პროექტის ლოგიკურობა **უფრო დეტალურად უნდა გაიშიფროს და დამტკიცდეს.**	7,8		1 ქულა
შემოთავაზებული ალტერნატივები **ვერ ჭრის პრობლემას.**	8,11		3 ქულა
შემოთავაზებული ალტერნატივები **უფრო ძვირადღირებული ჩანს და აგვარებს პრობლემას დროებით** ან მხოლოდ რიგ შემთხვევებში.	8,11		2 ქულა
შემოთავაზებული ალტერნატივები **არ არის ძვირადღირებული, მაგრამ აგვარებს პრობლემას დროებით** ან მხოლოდ რიგ შემთხვევებში.	8,11		1 ქულა
პროექტი დაკავშირებულია ეროვნული ან რეგიონული მნიშვნელობის ინვესტიციებთან.	13		3 ქულა
პროექტი დაკავშირებულია მუნიციპალური ან ადგილობრივი მნიშვნელობის ინვესტიციებთან.	13		2 ქულა

პროექტების შეფასების კრიტერიუმები (2)

განზომილება/შეფასების კრიტერიუმი	საპროექტო წინადადებაში (PP-ში) შეფასების საფუძველი	შეფასება (კი/არა)	შეფასება (ქულების მიხედვით)
C. პროექტის განხორციელებით მიღებული სარგებელი და ალტერნატიული გადაწყვეტები			
შემოთავაზებული პროექტი სარგებელ მოუტანს **მთელს ქალაქს.**	9,14		3 ქულა
შემოთავაზებული პროექტი მიზნად ისახავს სარგებელი მოუტანოს სოფელთა/უბანთა გარკვეული **ჯგუფს**.	9,14		2 ქულა
შემოთავაზებული პროექტი მიზნად ისახავს სარგებელი მოუტანოს **ერთ** სოფელს/უბანს.	9,14		1 ქულა
ნავარაუდევია, რომ პროექტის სარგებელი და დადებითი გავლენა, მ.შ. ეკოლოგიური, **გადააჭარბებს/გადაწონის** პროექტის ხარჯებსა და უარყოფით ზეგავლენას.	14,15		3 ქულა
ნავარაუდევია, რომ პროექტის სარგებელი და დადებითი გავლენა, მ.შ. ეკოლოგიური, **თითქმის გაუტოლდება** პროექტის ხარჯებსა და უარყოფით ზეგავლენას.	14,15		2 ქულა
ნავარაუდევია, რომ პროექტის სარგებელი და დადებითი გავლენა, მ.შ. ეკოლოგიური, **იქნება ნაკლები** პროექტის ხარჯებსა და უარყოფით ზეგავლენაზე.	14,15		1 ქულა
D. პროექტის თანხვედრა სტრატეგიულ მიზნებთან			
პროექტი ხელს შეუწყობს **ეროვნული და მუნიციპალური სტრატეგიული** მიზნებისა და ამოცანების მიღწევას და მომდევნო წლის პრიორიტეტებს.	16,17		3 ქულა
პროექტი ხელს შეუწყობს **ეროვნული სტრატეგიული** მიზნებისა და ამოცანების მიღწევას და მომდევნო წლის პრიორიტეტებს.	16,17		2 ქულა
პროექტი ხელს შეუწყობს **მუნიციპალური სტრატეგიული** მიზნებისა და ამოცანების მიღწევას და მომდევნო წლის პრიორიტეტებს.	16,17		1 ქულა

პროექტების შეფასების კრიტერიუმები (3)

განზომილება/შეფასების კრიტერიუმი	საპროექტო წინადადებაში (PP-ში) შეფასების საფუძველი	შეფასება (კი/არა)	შეფასება (ქულების მიხედვით)
E. ფინანსური ხელმისაწვდომობა			
პროექტის დაფინანსება გარე წყაროებიდან **სრულად უზრუნველყოფილია** (დაპირება, ხელშეკრულება, საგრანტო რეზოლუცია).	19,22		3 ქულა
პროექტის დაფინანსება გარე წყაროებიდან **არ არის სრულად უზრუნველყოფილი** (განაცხადი, ვარაუდი)	19,22		1 ქულა
პროექტის გავლენა ბიუჯეტზე დადებითია (პროგნოზირებული შემოსავლები და დანაზოგი აღემატება ტექ. მომსახურების სავარაუდო ხარჯებს).	18		3 ქულა
პროექტის გავლენა ბიუჯეტზე ნეიტრალურია (პროგნოზირებული შემოსავლები და დანაზოგი უტოლდება ტექ. მომსახურებისთვის პროგნოზირებულ დამატებით ხარჯს).	18		1 ქულა

პრაქტიკული სავარჯიშოები

პრობლემის და მიზნების სიღრმისეული ანალიზი (სავარჯიშო 1).
მოთხოვნის ანალიზი (სავარჯიშო 2).

გაუზიარეთ შედეგები ჯგუფის დანარჩენ წევრებს.

Word-ის და Excel-ის ფაილებში მოცემულია/შეასრულეთ სავარჯიშოები.

გმადლობთ ყურადღებისათვის!